

Občané o vztazích ČR s některými zeměmi – říjen 2012

Technické parametry

Výzkum:	Naše společnost, v12-10
Realizátor:	CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Projekt:	Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.
Termín terénního šetření:	1. – 8. 10. 2012
Výběr respondentů:	Kvótní výběr
Kvóty:	Region (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání
Zdroj dat pro kvótní výběr:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Počet dotázaných:	1025
Metoda sběru dat:	Osobní rozhovor tazatele s respondentem
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Otázky:	PM.22
Zveřejněno dne:	31. října 2012
Zpracoval:	Martin Ďurdovič

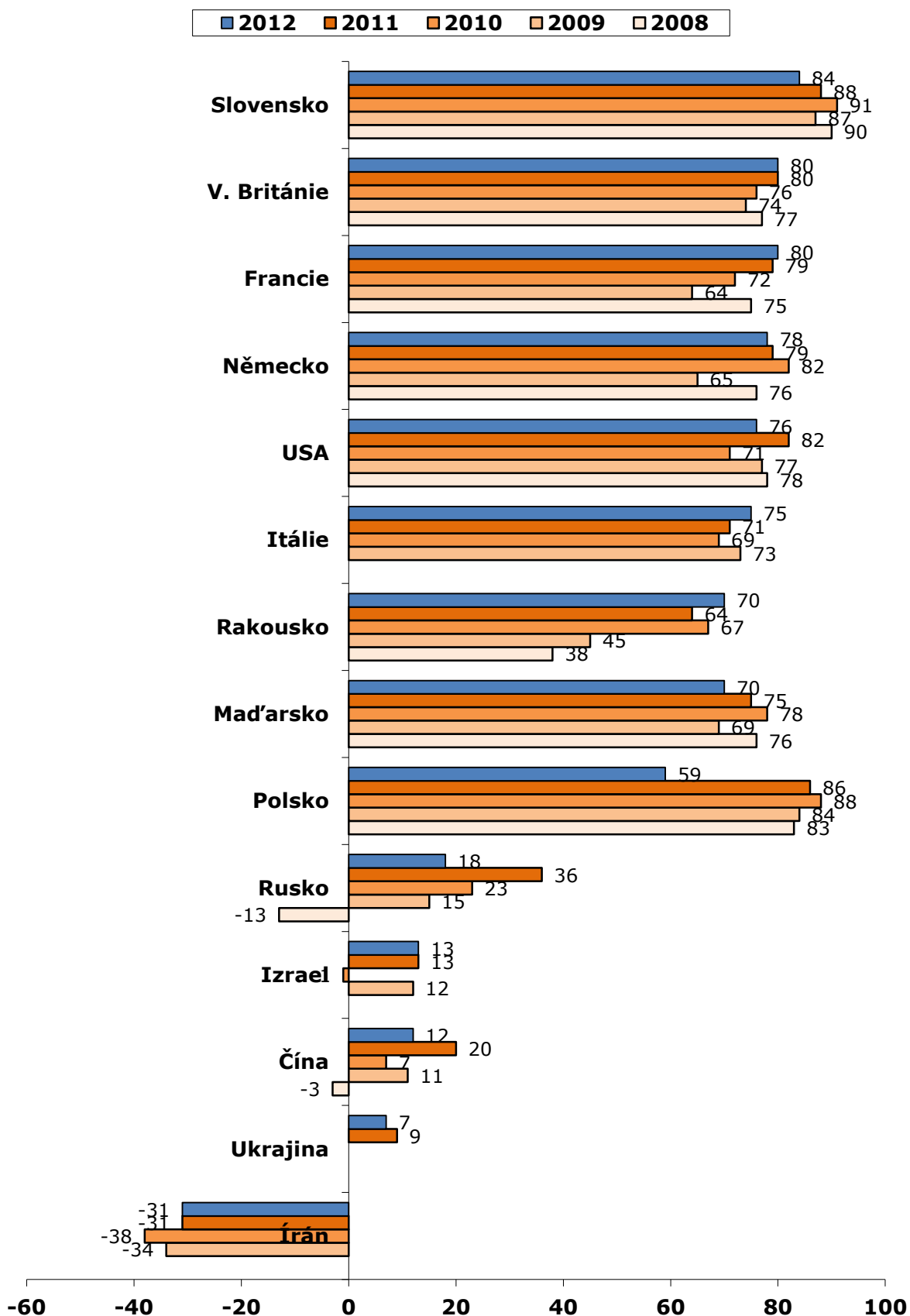
V říjnu CVVM položilo respondentům otázku, jak hodnotí vztahy ČR s některými zeměmi.¹ Hodnocení vztahů k okolním státům CVVM srovnatelným způsobem sleduje již od roku 2000, od roku 2008 byl pak výběr doplněn o některé další státy významné v globálním kontextu. Aktuální výsledky zachycuje tabulka 1, vývoj v čase zachycují grafy 1 až 3 a tabulka 2.

Tabulka 1: Vztahy ČR s některými státy (v %)

	velmi dobré	spíše dobré	spíše špatné	velmi špatné	neví	+/-	rozdíl
Slovensko	46	45	6	1	2	91/7	+84
V. Británie	26	60	5	1	8	86/6	+80
Francie	27	59	6	0	8	86/6	+80
Německo	25	62	8	1	4	87/9	+78
USA	26	58	7	1	8	84/8	+76
Itálie	20	63	7	1	9	83/8	+75
Rakousko	26	56	11	1	6	82/12	+70
Maďarsko	20	59	8	1	12	79/9	+70
Polsko	24	53	16	2	5	77/18	+59
Japonsko	14	54	10	3	19	68/13	+55
Rusko	9	45	31	5	10	54/36	+18
Izrael	9	35	23	8	25	44/31	+13
Čína	7	40	28	7	18	47/35	+12
Ukrajina	7	39	31	8	15	46/39	+7
Írán	3	17	34	17	29	20/51	-31

¹ Otázka: „Jaké jsou podle Vás současné vztahy České republiky se zeměmi, které Vám přečtu? Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko, Spojené státy americké, Francie, Velká Británie, Rusko, Čína, Izrael, Itálie, Írán, Japonsko, Ukrajina?“

Graf 1: Vztahy ČR s některými státy (časové srovnání rozdílu pozitivních a negativních odpovědí, v %)

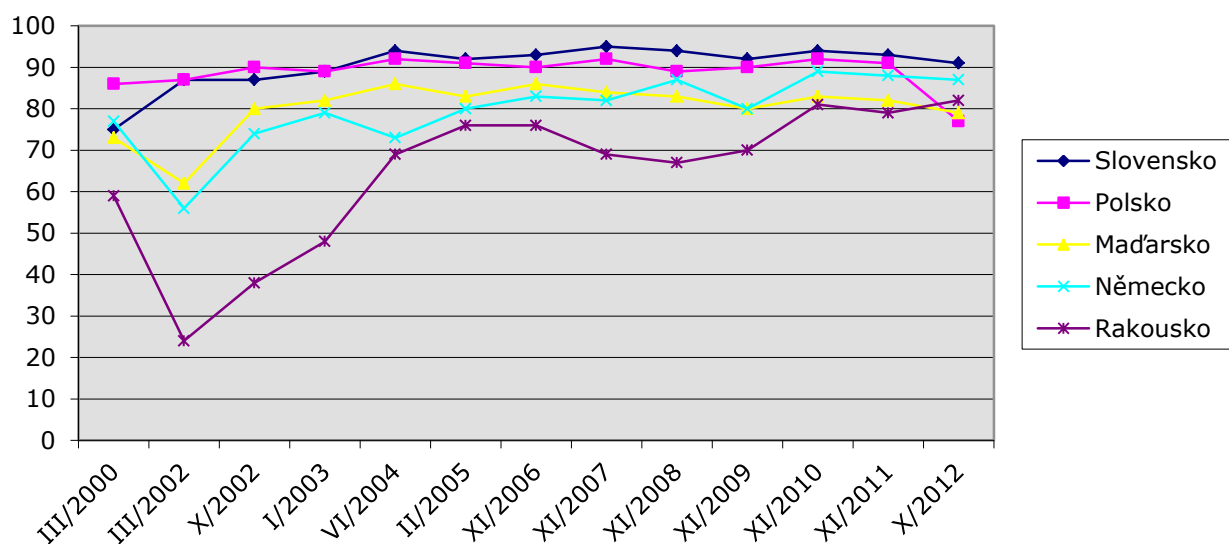
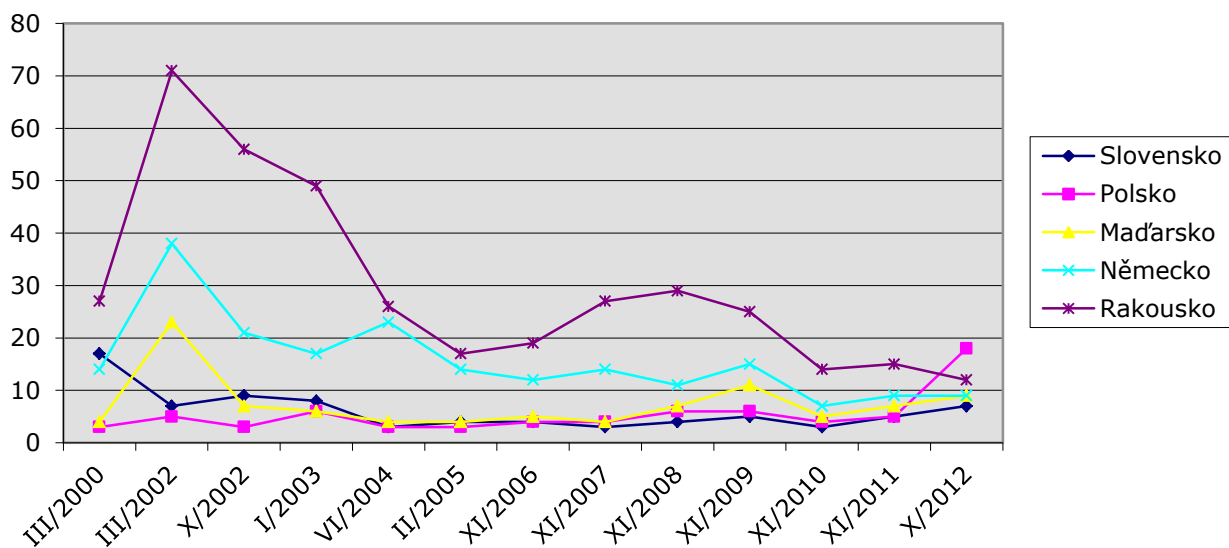

Pozn.: Rozdíl mezi součtem odpovědí „velmi dobré“ a „spíše dobré“ a součtem odpovědí „spíše špatné“ a „velmi špatné“. Itálie, Izrael a Írán byly zařazeny do výzkumu poprvé v roce 2009.

Tabulka 2: Příznivé/nepříznivé hodnocení vztahů ČR s jinými zeměmi

	III/00	III/02	X/02	I/03	VI/04	II/05	XI/06	XI/07	XI/08	XI/09	XI/10	XI/11	X/12
Slovensko	75/17	87/7	87/9	89/8	94/3	92/4	93/4	95/3	94/4	92/5	94/3	93/5	91/7
Polsko	86/3	87/5	90/3	89/6	92/3	91/3	90/4	92/4	89/6	90/6	92/4	91/5	77/18
Maďarsko	73/4	62/23	80/7	82/6	86/4	83/4	86/5	84/4	83/7	80/11	83/5	82/7	79/9
Německo	77/14	56/38	74/21	79/17	73/23	80/14	83/12	82/14	87/11	80/15	89/7	88/9	87/9
Rakousko	59/27	24/71	38/56	48/49	69/26	76/17	76/19	69/27	67/29	70/25	81/14	79/15	82/12
USA	x	x	x	x	x	x	x	x	87/9	86/9	83/12	88/6	84/8
V.Británie	x	x	x	x	x	x	x	x	83/6	82/8	84/8	85/5	86/6
Francie	x	x	x	x	x	x	x	x	83/8	78/14	82/10	85/6	86/6
Rusko	x	x	x	x	x	x	x	x	39/52	52/37	56/33	63/27	54/36
Čína	x	x	x	x	x	x	x	x	37/40	42/31	44/37	48/28	47/35
Itálie	x	x	x	x	x	x	x	x	x	80/7	79/10	79/8	83/8
Izrael	x	x	x	x	x	x	x	x	x	39/27	35/36	42/29	44/31
Írán	x	x	x	x	x	x	x	x	x	16/50	15/53	19/50	20/51
Ukrajina	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	45/36	46/39
Japonsko	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	X	68/13

Graf 2: Příznivé hodnocení vztahů ČR s okolními zeměmi (vývoj v %)**Graf 3: Nepříznivé hodnocení vztahů ČR s okolními zeměmi (vývoj v %)**

Jak je zřejmé z uvedených tabulek a grafů, ze sousedních států jsou už tradičně nejlépe hodnoceny vztahy ČR se Slovenskem, které pozitivně hodnotí celkem devět z deseti Čechů (91 %) a pouze naprostá menšina (7 %) zastává negativní názor. Daleko nejčastější je v případě Slovenska také názor, že vztahy jsou velmi dobré (46 %). Ve srovnání s loňským letošním výzkum zaznamenal pokles v minulosti vždy nadměru pozitivního hodnocení vztahů s Polskem o 14 procentních bodů (z 91 % na 77 % podílu odpovědí velmi či spíše dobré) a téměř ekvivalentní (13 p. b.) nárůst hodnocení negativního. Míra pozitivního hodnocení vztahů s Maďarskem (79 %) a Německem (87 %) se aktuálně pohybuje na spodní straně rozmezí hodnot, které byly naměřeny v posledních letech. Vztahy s Rakouskem jsou po komplikovanějším období ze začátku první dekády třetího tisíciletí už třetí rok po sobě hodnoceny jako dobré přibližně čtyřmi pětinami populace (83 %).

V případě ostatních zemí, které jsou zahrnuty do výzkumu, výrazně převažuje pozitivní hodnocení u vztahů se Spojenými státy, Velkou Británií, Francií a Itálií, kde se podíly příznivého hodnocení vždy pohybují na úrovni čtyř pětin populace, popřípadě nad ní, zatímco negativní hodnocení se objevuje pouze u méně než desetin občanů. Nově bylo do seznamu dotazovaných zemí zařazeno Japonsko. Vztahy s touto zemí vnímá jako dobré celkem 68 % dotázaných, ale existuje tu i relativně větší skupina těch, kdo nemají utvořen žádný názor (19 % odpovědí „neví“). Většina populace (54 %) vnímá jako dobré rovněž vztahy s Ruskem, které jsou letos po určitém pozitivním vychýlení v loňském roce hodnoceny zhruba stejně jako v roce 2010. Vztahy ČR a zbývajících zkoumaných zemí už příznivě hodnotí vždy méně než polovina dotázaných, u většiny nicméně podíl pozitivního hodnocení stále ještě převyšuje podíl opačného názoru - to platí o Číně, Izraeli a Ukrajině. Převážně negativně česká veřejnost vnímá vztahy s Íránem, kde se zároveň téměř třetina respondentů uchyluje k odpovědi „neví“.

V časovém srovnání nebylo u žádné ze zemí zaznamenáno významně lepší hodnocení vzájemných vztahů než v roce 2011 (mírný nárůst v případě Rakouska leží na hranici statistické chyby). Jinak hodnocení vztahů se zeměmi zůstalo buď přibližně stejné jako loni, anebo pokleslo, nejvýrazněji, jak už řečeno, v případě Polska.

Data byla analyzována také vzhledem k sociodemografickým charakteristikám obyvatelstva. Z hlediska politické orientace lidé s pravicovým smýšlením statisticky významně častěji pozitivně hodnotí vztahy s Maďarskem, Německem, Polskem, USA, Francií, Velkou Británií, Itálií, Izraelem a Japonskem. Obecně lze konstatovat, že lidé deklarující špatnou životní úroveň své domácnosti častěji projevují sklon hodnotit vztahy se sledovanými zeměmi jako špatné. Absolventi vysokých škol považují častěji než ostatní skupiny vztahy ČR se Slovenskem za velmi dobré (myslí si to 54 % z nich). Vztahy s Íránem jsou jako negativní silněji vnímány lidmi s vysokoškolským vzděláním a příznivci pravice.